

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Sanela Klarić

Zastupnica u Zastupničkom domu
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Primljeno:		19-10-2021	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01.02	02-	2013	/21

Vibor Handžić

Delegat u Domu naroda
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 18.10.2021.

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM

n/r g. Mirsad Zaimović, predsjedavajući

DOM NARODA

n/r g. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Na osnovu člana 179., a u vezi sa članom 163. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i člana 164. a u vezi sa članom 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03,21/09 i 24/20) radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, podnosimo **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

ZASTUPNICA
Sanela Klarić

DELEGAT
Vibor Handžić

Obrazloženje prijedloga da se Prijedlog zakona razmatra i donese po skraćenom postupku

Budući da se radi o Zakonu koji nije složen i obiman, predlažem da se Prijedlog Zakona razmatra i donese po skraćenom postupku u skladu sa članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O
KONCESIJAMA FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Sarajevo, oktobar 2021. godine

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02) (u daljem tekstu: Zakon), u članu 4. iza tačke 3) dodaje se nova tačka 4) koja glasi:
„Mala hidroelektrana je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“

Član 2.

U stavu (1) člana 6. tačka 3. se mijenja i glasi:

„3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage preko 10 MW. Odlučivanje o dodjeli koncesija za male hidroelektrane do i uključivo 10MW se obustavlja.“

Član 3.

U članu 6. dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Podnosioci zahtjeva za donošenje odluke o dodjeli koncesije za male hidroelektrane do i uključivo 10MW koji su to učinili do stupanja na snagu ovog zakona izuzimaju se od primjene člana 6. tačke 3).“

„Dosadašnji stav (2) člana 6. postaje novi stav (3)“

Član 4.

Član 29. stav (2) mijenja se i glasi:

„Ugovor o koncesiji zaključuje se na određeni period koji ne može biti duži od 30 godina. Ako se pojave iznimno okolnosti koje zahtijevaju ulaganja za koje je potreban duži vremenski period, ugovoren rok se može produžiti, ali ne može biti duži od 50 godina. Ugovor o koncesiji može se obnoviti za period koji ne može biti duži od polovine prvobitno ugovorenog roka, osim za predmete koncesije navedene u tački 3. stava 1. člana 3. (izgradnja hidroenergetskih objekata). Za hidroenergetske objekte nije moguće obnoviti ugovor o koncesiji.“

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o koncesijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02) sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture. Također relevantan je i član III. 2. tačka i) prema kome Federalna vlast i kantoni nadležni su za korištenje prirodnih bogadstava i član III.3. stav (3) prema kome Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. U konačnici tu je i član IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o dopunama Zakona o koncesijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna. Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine. Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13- 479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u vezi, Komisija za koncesije FBiH pristupila je dopunama Zakona o koncesijama na predloženi način. Tom prilikom konstatovano je da Zakon o koncesijama nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane, te da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članu 14. daje sljedeću definiciju:

„Član 14.

(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili postrojenje za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije (u dalnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), u skladu sa ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima efikasne kogeneracije kombinovano proizvodi električnu i toplotnu energiju", dok član 15. daje sljedeću klasifikaciju postrojenja:

„Član 15.

(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalisane snage)

Postrojenja OIEiEK iz člana 14. ove uredbe u zavisnosti od instalisane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
 - mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
 - mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
 - srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW".

Poštjući sve navedeno, a u svrhu poštivanja Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim dopunama Zakona o koncesiji Federacije BiH, na predloženi način, zabraniti izgradnja malih hidroelektrana instalisane snage do i uključivo 10 MW. Zašto 10 MW? Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW. U Evropi se sve više prihvata kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i to granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. - Izmjena ovog člana je nužna iz razloga što se prema trenutnom zakonodavstvu mala hidroelektrana definiše do snage od 1 MW, a zapravo se pod Zaključkom Parlamenta o moratoriju na gradnju MHE podrazumijeva zabrana gradnje MHE do 10 MW. U tom kontekstu će se mijenjati i Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora

energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14)

Članovi 2. i 3. - Za adekvatnu implementaciju Zaključka Parlamenta FBiH o moratoriju na gradnju MHE na području Federacije, nephodno je sve hidroelektrane do 10 MW prenijeti u nadležnost Federacije kako bi se izbjegla dugotrajna procedura izmjena kantonalnih zakona o koncesijama, a sve zbog hitnosti implementacije Zaključka. Također, istim članom se predviđa obustavljanje bilo kakvog odlučivanja o dodjeli koncesija za MHE do 10 MW na području Federacije, čime se u potpunosti implementira predmetni Zaključak.

Član 4. - Na ovaj način se želi spriječiti dugotrajna usurpacija rijeke od strane investitora.

Član 5. – Precizirano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama u Federaciji Bosne i Hercegovine nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakon o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02)

Odredbe posotojećeg zakona koje se dopunjuju ili mijenjaju

Član 4.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

"Koncesor" - sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada Federacije) da dodjeljuju koncesiju.

"Koncesija" - pravo obavljanja privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u opremljenosti i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih ovim zakonom.

"Koncesionar" - pravno lice osnovano u skladu sa posebnim zakonima Federacije u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji sukladno ovom zakonu.

Član 6.

Vlada Federacije odlučuje o dodjeli koncesije za:

1. izgradnju/dogradnju i korištenje ili korištenje:

- autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata,
 - željezničkih pruga,
 - plovnih kanala,
 - luka,
 - aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage preko 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport naftom i gasom i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički saobraćaj i
9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog nasljeđa.

Dodjela koncesije za predmete koji nisu sadržani u Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine i u stavku 1. ovog članka uredit će se kantonalnim zakonom.

Član 29.

Ugovor o koncesiji naročito sadrži:

1. ugovorne strane;
2. prava i obveze ugovornih strana, uključujući i obvezu pružanja sigurne usluge korisnicima po najnižim cijenama korisnicima s obzirom na okolnosti;
3. visinu naknade za koncesiju;
4. radnje vezane za dobivanje potrebnih ovlaštenja za sprovođenje aktivnosti sukladno ugovoru o koncesiji;
5. uvjete investiranja;

6. olakšice i korištenje zemljišta;
7. sredstva i imovinu koju na raspolaganje daje Vlada Federacije;
8. uvjete, način i vrijeme korištenja predmeta koncesije;
9. obveze koncesionara u oblasti zaštite okoliša;
10. postupanje koncesionara sa predmetima nađenim u toku korištenja predmeta koncesije a koji predstavljaju vrijednost prirodnog, historijskog i/ili historijsko-kulturnog i/ili graditeljskog nasljeđa Bosne i Hercegovine;
11. postupanje koncesionara u slučaju kada bi daljnje korištenje predmeta koncesije ugrožavalo nalazište, odnosno vrijednost i cjelinu predmeta koji predstavljaju vrijednost prirodnog, historijskog i/ili historijsko-kulturnog i/ili graditeljskog nasljeđa Bosne i Hercegovine;
12. obvezu revitalizacije obnovljivog prirodnog bogatstva odnosno rekultivacije neobnovljivog prirodnog bogatstva;
13. uvjete za obnavljanje ugovora;
14. sankcije i naknade za neispunjavanje obveza ugovornih strana;
15. raskid ugovora i postupak u slučaju raskida ugovora prije datuma utvrđenog ugovorom;
16. način rješavanja sporova, uključujući međunarodnu arbitražu, ako se ugovorne strane o tome dogovore;
17. mjere za omogućavanje financiranja projekta;
18. određivanje i uskladivanje tarifa;
19. umjeren iznos godišnjeg honorara koji koncesionar plaća Komisiji;
20. opis događaja koji se smatraju višom silom i
21. ostale elemente bitne za predmet koncesije.

Ugovor o koncesiji zaključuje se na određeni period koji ne može biti duži od 30 godina. Ako se pojave iznimno okolnosti koje zahtijevaju ulaganja za koje je potreban duži vremenski period, ugovoren rok se može produžiti, ali ne može biti duži od 50 godina. Ugovor o koncesiji može se obnoviti za period koji ne može biti duži od polovine prvobitno ugovorenog roka.

Ugovor o koncesiji ne može se prenijeti na drugog koncesionara bez prethodne suglasnosti Komisije. U slučaju da koncesionar nije ispunio preuzetu obvezu prema međunarodnoj finansijskoj instituciji čiji je član Bosna i Hercegovina, ugovor o koncesiji može se prenijeti na odnosnu instituciju bez suglasnosti Komisije. Prilikom razmatranja zahtjeva za suglasnost, Komisija uzima u obzir:

- (1) finansijsko stanje predloženog novog koncesionara;
- (2) stružnost i sposobnost novog predloženog koncesionara da pruža usluge i izvršava svoje obveze iz ugovora o koncesiji i
- (3) utjecaj koji će dodjeljena koncesija imati na koncentraciju vlasništva u odreženom sektoru djelatnosti.

Novi koncesionar preuzima prava i obveze prethodnog koncesionara.

Ugovor o koncesiji zaključuje se i provodi sukladno propisima u Federaciji.